

TIINA M. HAUTALA ja VESA ROUTAMAA

Opiskelijoiden persoonallisuuden yhteys aktiivisuuteen ja opintomenestykseen

TIIVISTELMÄ

Tutkimuksessa tarkastellaan opiskelijoiden persoonallisuuden yhteyttä aktiivisuuteen ja opintomenestykseen yliopistossa. Yhteensä 752 opiskelijaa oli tutkimuksen kohteena. Persoonallisuutta tutkittiin Myers-Briggs Tyypin Indikaattorilla (MBTI), jolloin vertailtiin ekstreverttien vs. introverttien, tosiasiallisten vs. intuitiivisten, ajattelevien vs. tuntevien ja järjestelmällisten vs. spontaanien aktiivisuutta ja opintomenestystä. Tulosten perusteella introvertit menestyivät paremmin opinnoissaan kuin ekstraverdit, ja järjestelmälliset menestyivät opinnoissaan paremmin, suorittivat enemmän opintoviikkoja, ja olivat aktiivisempia opiskelijoita kuin spontaanit.

JOHDANTO

Persoonallisuudella on todettu olevan yhteyttä uravalintoihin (Honkonen & Routamaa, 1996; Järnlström, 2000). Oletettavasti jotkut persoonallisuudet pitävät myös tietynlaisista opiskelumenetelmistä ja ovat sopeutuvaisempia yliopistomaailmaan kuin toiset. Opiskelumotivaation ylläpitäminen ja opiskeluun käytetyn ajan mielekäs ja tehokas käyttäminen edellyttäisi sitä, että erilaisille ihmisille löytyisi heille sopivia opiskelumenetelmiä. Kaikki opiskelijat eivät opi parhaiten tai

TIINA M. HAUTALA, KTT, tutkija

Vaasan yliopisto, Johtamisen laitos • e-mail: thau@uwasa.fi

VESA ROUTAMAA, KTT, professori

Vaasan yliopisto, Johtamisen laitos • e-mail: vmr@uwasa.fi

nopeiten lukemalla tai osallistumalla harjoitustöihin. Paljon puhuttu opintojen nopeuttaminen edellyttäisi vaihtoehtoja opintojen suorittamisen suhteen, ja nämä vaihtoehdot tulisi olla tarjolla jo mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Monikin voi jättää opintonsa kesken tai hakeutua esimerkiksi peruskoulun jälkeen hänelle sopivampia opiskelumenetelmiä tarjoaviin kouluihin kuin alalle, jolle hänellä olisi todellista kiinnostusta.

Tutkimusongelmana tässä artikkelissa onkin: *Onko persoonallisuudella yhteyttä aktiivisuuden opiskelijana, opintomenestykseen ja suoritettuihin opintoviikkomääriin?* Tutkimuksen tarkoituksena on vastata tähän ongelmaan, jolloin tätä tietoa voidaan mahdollisesti soveltaa oppimismenetelmien tarjonnan pohtimisessa. Oppimista ja oppimisprosessia voidaan tutkia ja kuvata useilla eri tavoilla. Paljon käytettyjä ovat mm. Kolbin oppimistyyli (Learning Styles Inventory, LSI) ja Dunnin oppimistyyli (esim. Filbeck & Smith, 1996; Wynd & Bozman, 1996). Tutkimus näistä on kuitenkin laajentunut persoonallisuuden sekä myös oppimistyylien ja persoonallisuuden yhteyteen.

Tässä tutkimuksessa persoonallisuutta tutkitaan Myers-Briggs Tyypin Indikaattorilla (MBTI). MBTI on Jungin teoriaan pohjautuva persoonallisuusindikaattori, joka selittää ihmisen asenteita ulkomaailmaan, havainnointitapaa, päätöksentekoa sekä elämäntyyliä. Tyypiteoria on dynaaminen, mikä selittää siihen kohdistuvan laajan kiinnostuksen ja käytön (ks. Myers, McCaulley, Quenk & Hammer, 1998). MBTI:tä on käytetty aiemminkin Suomessa uravalinnan ja ammatillisen kiinnostumisen tutkimuksissa (esim. Honkonen & Routamaa, 1996; Järlestöm, 2002). Tällöin se on luonnollinen valinta persoonallisuuden kuvaamiseen käytettävänä indikaattorina tässä tutkimuksessa. Ylipäätään Suomessa ei ole vielä riittävästi tutkittu MBTI:n määrittelemän persoonallisuuden ja opiskeluaktiivisuuden tai opintomenestyksen yhteyttä, mikä edelleen puoltaa MBTI:n käyttämistä tässä tutkimuksessa.

MBTI-teorian dynaamisuuden ansiosta ihminen nähdään jatkuvasti kehittyvänä, persoonallisuuden pysyvyydestä huolimatta. Persoonallisuuden kehitys tapahtuu iän mukana persoonallisuuspreferenssien vahvistumisen kautta. Ihminen käyttää kustakin neljästä preferenssiparista toista preferenssiä paremmin kuin toista. Näistä vahvemmista preferensseistä syntyy ihmisen persoonallisuustyyppi. Preferenssit ovat ekstravertti (E) – introvertti (I), tosiasiallinen (S) – intuitiivinen (N), ajatteleva (T) – tunteva (F), järjestelmällinen (J) – spontaani (P). Henkilön persoonallisuustyyppi voi siis olla esimerkiksi ESTJ (ekstravertti-tosiasiallinen-ajatteleva-järjestelmällinen).

Persoonallisuus preferenssit Myers-Briggs Tyypin Indikaattorissa (Lawrence, 1997; Myers ym. 1998) (ks. Taulukko 1)

Ekstravertit (E) saavat energiaa ulkoisesta maailmasta ja muista ihmisistä. He etsivät yleensä virikkeitä ympäristöstä ja pitävät vaihtelevuudesta ja toiminnasta. He ovat joskus kärsimättömiä pitkien, hitaiden töiden suhteen. Opetellessaan uutta he mielellään keskustelisivat oppimisprosessin aikana muiden kanssa aiheesta ja mieluiten ilman suodatuksia/valikointia aiheesta sen

kummemmin. He haluaisivat heti kokeilla uusia ideoita käytäntöön. *Introvertit (I)* taas saavat energiaa yksinolosta. Oppiessaan uutta he mielellään pitäisivät ajatuksensa ominaan, kunnes ne ovat jalostuneet heidän mielestään tarpeeksi. Oppiminen tapahtuu yleensä privaattisti heidän omissa ajatuksissaan, ja samoin myös uudet ideat jalostuvat jonkin aikaa ensin heidän mietteisään. Varsinainen toimintaan ryhtyminen kestää heillä yleensä kauan. Tässä yhteydessä on huomattava, että ekstravertti-introvertti -ulottuvuus ei mittaa MBTI:ssa sosiaalisia taitoja, kuten on yleistä piirreteorioihin keskittyvissä mittareissa.

Tosiasialliset (S) havainnoivat aistiensa avulla ja keskittyvät mielellään käytännöllisiin ja asiapitoisiin yksityiskohtiin. He ovat yleensä fyysisten tosiasioiden tasalla ja elävät nykyhetkessä. Heillä on taipumus pitää vakiintuneesta tavasta asioiden tekemisessä. Oppiessaan he aloittavat mieluiten asioista, jotka he jo tietävät ja lisäävät tähän uutta tietoa. Heille oppiminen olisi mukavinta aloittaa faktoista, ensikäden kokemuksista ja käytännön asioista. *Intuitiiviset (N)* käyttävät yleensä havainnoidessaan muistia ja yhteyksiä eivätkä niinkään keskity yksityiskohtiin. He ovat taipuvaisia huomaamaan mahdollisuuksia ja laativat mielellään suunnitelmia tulevaisuuden varalle. He etsivät kokonaiskuvaa ja ideoivat mielellään. Intuitiiviset aloittavat oppimisen mieluiten kiinnostavista konsepteista tai ideoista käsin ja hankkivat mielellään uusia tietoja vanhojen harjoittamisen sijasta.

Ajattelevat (T) analysoivat loogisesti ja käyttävät objektiivisia ja persoonattomia kriteerejä. He ovat usein epäileviä ja arvostavat loogista järjestystä. Heillä on taipumus reagoida enemmän ihmisten ideoihin kuin tunteisiin. Ajattelevat toimisivat mieluiten sellaisen opettajan/luennoitsijan kanssa, joka organisoi asiat loogiseksi systeemeiksi. He oppivat mieluiten, kun asioihin on objektiivinen lähetyminen, materiaali on selkeää ja loogista, ja asioita voi analysoida. *Tuntevat (F)* soveltavat henkilökohtaisia prioriteetteja ja arvioivat inhimillisiä arvoja ja motiiveja. He arvostavat sopusointua ja harmoniaa ja ovat kiinnostuneita työn tai idean takana olevasta ihmisestä. He oppivat mieluiten sellaisen opettajan/luennoitsijan johdolla, joka luo harmonisen ilmapiirin. He oppivat parhaiten, kun käsiteltävänä on asioita, joista he pitävät, joita he arvostavat, ja joissa on mahdollisuus auttaa toisia ihmisiä.

Järjestelmälliset (J) tekevät päätöksiä ja suunnitelmia mielellään. Heillä on taipumus organisoida ja laatia aikatauluja. He ovat yleensä päämääräsuuntautuneita ja haluavat saada asiat päätökseen, vaikka heidän tietonsa olisivatkin vajanaiset. He oppivat yleensä parhaiten, kun on olemassa selkeä suunnitelma ja aikataulut. Mieluiten he opiskelevat tasaisella tahdilla. *Spontaanit (P)* yleensä pitkittävät tai välttävät päätöksentekoa saadakseen lisää tietoa. Heillä on taipumus ennakkoluulottomuuteen ja uteliaisuuteen. He pystyvät yleensä helposti muuttamaan suunnitelmiaan tilanteen niin vaatiessa, toisin kuin järjestelmälliset. Spontaanit oppivat mielellään ilman ennakkosuunnitelmia, spontaanisti uteliaisuuttaan seuraten. He myös oppivat mieluiten silloin kun kiinnostuksenpuuska yllättää.

TAULUKKO 1. *Persoonallisuuden preferenssit.*

Ekstravertti (E) Kohdistaa huomion ulkoiseen maailmaan	Huomion kohdistaminen	Introvertti (I) Kohdistaa huomion sisäiseen maailmaan
Tosiasiallinen (S) Painopiste aistien kautta havaittavassa informaatiossa.	Informaation havaitsemistapa	Intuitiivinen (N) Painopiste mahdollisuuksissa ja yhteyksien keksimisessä.
Ajatteleva (T) Painottaa loogista ja objektiivista analyysia.	Päätöksenteko	Tunteva (F) Painottaa henkilökohtaisia arvoja.
Järjestelmällinen (J) Suunnitelmallisuus ja organisointi.	Elämäntyyli	Spontaani (P) Sopeutuminen ja joustaminen.

AIKAISEMPIÄ TUTKIMUKSIA

MBTI-teorian mukaisesti on oletettavaa, että akateemisesti menestyvät opiskelijat olisivat introverteja ja intuitiivisia. Näin oletetaan koska, introverteilla on kyky keskittyä intensiivisesti käsitteisiin ja ideoihin, ja intuitiivisilla taas on kyky työskennellä symboloiden, teorioiden ja muiden abstraktiivisten asioiden kanssa (Myers & McCaulley, 1990. s. 96).

Yleisesti aiempien tutkimuksien perusteella introverteilla, intuitiivisilla ja järjestelmällisillä on taipumus pärjätä opinnoissaan paremmin kuin heidän vastakkaisilla preferensseillään (Myers & McCaulley, 1990, s. 104). Taloustieteen opinnoissa persoonallisuuden ja oppimisen välistä yhteyttä on tutkittu enemmänkin. Esimerkiksi Borg ja Shapiro (1996) tutkivat makrotaloustieteen alueella opintomenestystä. Heidän mukaansa erityisesti ISTJ (introvertti-tosiasiallinen-ajatteleva-järjestelmällinen) persoonallisuustyyppit olivat tilastollisesti merkitsevästi parempia makrotaloustieteen periaatteissa kuin ENTP (ekstravertti-intuitiivinen-ajatteleva-spontaani), ESTP (ekstravertti-tosiasiallinen-ajatteleva-spontaani) ja ENFP (ekstravertti-intuitiivinen-tunteva-spontaani) tyyppit. Introvertit saivat parempia arvosanoja kuin muut, ja tosiasiallinen-järjestelmälliset (SJ) olivat yhteydessä hyvään tulokseen näissä makrotaloustieteen opinnoissa, kun taas intuitiiviset NT ja NF olivat heitä selvästi heikompia. Ziegertin mukaan (2000) taloustieteen opinnoissa ajattelevat saivat parempia arvosanoja kuin tuntevat, ja intuitiiviset suoriutuivat paremmin taloustieteen kokeesta kuin tosiasialliset. Tosiasiasialliset kuitenkin saivat parempia kurssi-arvosanoja kuin intuitiiviset (Ziegert, 2000). Opetustapoja tutkittaessa, tosiasialliset-järjestelmällisillä (SJ) ja intuitiiviset-järjestelmällisillä (NJ) tyypeillä ei ollut oppimisen suhteen eroa huolimatta siitä, millaisilla

opetusmenetelmillä heitä opetettiin. Tosiasiallis-spontaanit (SP) ja intuitiivis-spontaanit (NP) -tyyppisiin opetuksen tapa vaikutti merkittävästi. Yrittäjyys-suuntautuneille intuitiivis-spontaaneille (NP) (Järström, 2002) sopi erityisesti sellainen opettamismenetelmä, jossa käytetään induktiivista menetelmää ja vähän rakennetta, jolloin oppilaiden on mahdollisuus itse hahmottaa yhteyksiä. Tosiasiallis-spontaaneille (SP) -oppilaille sopi taas erittäin hyvin opetusmenetelmä, joka painotti erittäin strukturoitua presentaatiota ja käytti konkreettisia esimerkkejä, siirtyen konkreettisesta aiheesta vähitellen abstrakteihin käsitteisiin. Intuitiivis-spontaaneille (NP) taas tämä menetelmä ei soveltunut juurikaan. He palauttivat mieleen opiskellusta asiasta vähemmän tällä menetelmällä kuin menetelmällä jossa itse on mahdollista hahmottaa yhteyksiä (Myers & McCaulley, 1990 s. 130).

Myös eri tenttitapojen yhteyttä koemenestykseen on tutkittu mm. rahoitusosalalla, jolloin monivalintaisissa teoreettisissa kysymyksissä parhaiten pärjäisivät spontaanit opiskelijat. Kvantitatiivisissa monivalintatehtävissä suoriutuivat hyvin introvertit ja tosiasialliset. Introvertit pärjäsivät hyvin myös vapaasti kirjoitettavissa kvantitatiivisissa kysymyksissä ("open ended quantitative questions") (Filbeck & Smith, 1996).

Näiden tutkimusten perusteella persoonallisuudella ja opintomenestyksellä näyttää olevan yhteyttä. Nämä aiemmat tutkimukset ovat kuitenkin keskittyneet enemmänkin taloustieteen opintoihin, jolloin jatkotutkimukset aiheesta muidenkin opintoalojen edustajista ovat tarpeen.

AINEISTO

Aineisto muodostuu vuosina 1998 ja 1999 Vaasan yliopistossa opintonsa aloittaneista opiskelijoista. Aineiston tarkoituksena on pitkällä tähtäimellä kartoittaa tietoa mm. opiskelijoiden sijoittumisesta työelämään ja opetuksen kehittämisestä. Opiskelijat vastasivat kyselylomakkeisiin useana perättäisenä vuotena, koska kyseessä on laaja seuranta tutkimus. Kahdesta kyselylomakkeesta toinen lomake mittaa opiskelijoiden kokemuksia, aktiivisuutta jne. yliopisto-opinnoista, ja toinen kuvaa opiskelijoiden persoonallisuutta. Persoonallisuustyyppi on tiedossa yhteensä 752 opiskelijalta, joihin tässä tutkimuksessa keskitytään. Persoonallisuuden kuvaamisen tarkoitetun lomakkeen reliabiliteetti ja validiteetti on todettu (Järström, 2000). Vastanneiden määrä vaihtelee riippuen opiskeluvuodesta ja siitä, mistä tiedot on saatu. Kaikkina vuosina ja kaikkiin kysymyksiin ei ole saatu yhtä paljon vastauksia (vrt. Taulukot 2 ja 3). Tiedot kerättiin ilmoittautumisen yhteydessä, jolloin osa jätti vastaamatta ja lomakkeen palauttamatta. Osa kohdejoukosta oli myös valmistunut/keskeyttänyt/pitämässä väli vuotta, jolloin alkuperäinen havaintomäärä väheni vuosi vuodelta. Opiskelijat koostuivat Vaasan yliopistossa opettavien pääaineiden edustajista (mm. kielet, kauppatieteet, hallintotiede). Naisten osuus opiskelijoista on suurempi kuin miesten, kuten taulukoista 2 ja 3 ilmenee.

TAULUKKO 2. Opiskelijahavaintojen määrä opiskeluaktiivisuutta koskien tässä tutkimuksessa (persoonallisuustyyppi tiedossa).

	Vastaajia	Miehiä	Naisia
Toisen opiskeluvuoden jälkeen	279	78 (28%)	201 (72%)
Kolmannen opiskeluvuoden jälkeen	176	83 (47%)	93 (53%)

TAULUKKO 3. Opiskelijahavaintojen määrä suoritettujen opintoviikkojen ja opintomenestyksen osalta tässä tutkimuksessa (persoonallisuustyyppi tiedossa)

	Vastaajia	Miehiä	Naisia
1. opiskeluvuoden jälkeen	691	254 (37%)	437 (63%)
2. opiskeluvuoden jälkeen	694	250 (36%)	444 (64%)
3. opiskeluvuoden jälkeen	660	239 (36%)	421 (64%)

TULOKSET

Seuraavassa esitellään tilastollisesti merkitsevät tulokset preferenssiparien vertailussa. Tulokset ovat analysoitu SPSS:n T-testillä (ks. Taulukko 4). Opiskelijoiden preferenssijakauma (n=752) oli seuraava: ekstravertteja 72%, introvertteja 28%, tosiasiallisia 52%, intuitiivisia 48%, ajattelevia 59%, tuntevia 41% sekä järjestelmällisiä 65% ja spontaaneja 35%.

Oma aktiivisuus opiskelijana: osallistuminen luentoihin ja harjoitukseen

Opetustilaisuuksiin osallistumisen ja preferenssiparien kohdalla merkitseviä eroja oli eniten ajatteleva-tunteva ja järjestelmällinen-spontaanii preferenssipareissa. Tosiasiallinen-intuitiivinen akselilla löytyi myös eroja. Sen sijaan ekstravertit ja introvertit kokivat itsensä yhtä aktiivisiksi osallistujiksi.

Toisen opiskeluvuoden jälkeen tosiasialliset, tuntevat ja järjestelmälliset kokivat olleensa aktiivisemmin luennoilla kuin heidän vastakkaiset preferenssinsä eli intuitiiviset, ajattelevat ja spontaanit. Järjestelmälliset olivat osallistuneet aktiivisemmin luennoille kuin spontaanit opiskelijat myös kolmannen opiskeluvuoden jälkeen. Tuntevat olivat osallistuneet harjoitukseen aktiivisemmin kuin ajattelevat toisen opiskeluvuoden jälkeen. Intuitiivisilla, ajattelevilla ja spontaaneilla opiskelut painottuivat enemmän tenttimiseen kuin tosiasiallisilla, tuntevilla ja järjestelmällisillä opiskelijoilla.

Opintomenestys

Opintomenestyksen osalta ilmeni eniten eroja myös ajatteleva-tunteva ja järjestelmällinen-spontaani preferenssipareissa. Ekstravertti-introvertti akselilla merkitseviä eroja oli neljässä kysymyksessä kun taas tosiasiallinen-intuitiivinen preferenssiparien välillä ainoastaan yhdessä. Introverttien keskiarvo kaikista opinnoista kaikkina vuosina oli parempi kuin ekstraverttien. Lisäksi heidän keskiarvonsa pääaineesta oli molempina (toisen ja kolmannen vuoden jälkeen) vuosina parempi kuin ekstraverttien.

Tosiasiallisilla oli opintoviikkoja toisen vuoden jälkeen enemmän kuin intuitiivisilla opiskelijoilla.

Tuntevat opiskelijat saivat kaikista opinnoista 1. ja 2. vuoden jälkeen parempia keskiarvoja kuin ajattelevat, ja heidän keskiarvonsa pääaineesta oli parempi kolmannen vuoden jälkeen. Ajattelevilla taas oli enemmän opintoviikkoja kuin tuntevilla 2. ja 3. vuoden jälkeen. Järjestelmällisillä oli enemmän opintoviikkoja ja paremmat keskiarvot kaikkien vuosien osalta.

JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimuksessa tarkasteltiin persoonallisuuden yhteyttä yliopisto-opintoihin opiskeluaktiivisuuden ja opintomenestyksen osalta. Persoonallisuutta kuvattiin Myers-Briggs Tyypin Indikaattorilla (MBTI) keskittymällä preferenssipareihin ekstravertti (E) – introvertti (I), tosiasiallinen (S) – intuitiivinen (N), ajatteleva (T) – tunteva (F) ja järjestelmällinen (J) – spontaani (P). Useita tilastollisesti merkitseviä eroja löytyi, joiden pohjalta jatkotutkimusaiheita ja -ehdotuksia esitellään.

Oman aktiivisuuden osalta yhteyttä löytyi lähinnä ajatteleva-tunteva ja järjestelmällinen-spontaani -preferenssiparien kohdalla. Vastausten perusteella aktiivisia opiskelijoita osallistuen luentoihin ja harjoituksiin olivat erityisesti tuntevat ja järjestelmälliset ihmiset. Intuitiivisilla, ajattelevilla ja spontaaneilla opiskelu painottui tenttimiseen. Erityisen menestyksekkäitä opiskelijoita sekä opintoviikkojen ja opintomenestyksen suhteen olivat itsensä järjestelmällisiksi arvioivat ihmiset. Yliopisto-opetus ja yliopiston tapa opettaa tuntuu sopivan heille paremmin kuin spontaaneille tyypeille, joilla saattaa olla vaikeuksia istua paikallaan, mitä vaaditaan sekä tenttiin lukemisessa että luennoilla. Järjestelmälliset ovat suunnitelmallisia ja etenevät näiden suunnitelmiensa mukaan, jolloin opintomenestyksin on sen mukaista. Spontaanit ovat taipuvaisia vaihtamaan suunnitelmiaan, ja oletettavasti tenttiin/kurssille osallistuminen jää helpommin väliin, jos muita suunnitelmia ilmaantuu. Tuntevien ja ajattelevien eroavaisuus taas saattaa johtua tuntevien henkilökohtaisten suhteiden painottamisesta, jolloin muiden opiskelijoiden ja ehkäpä myös luennoitsijan tapaaminen on tärkeää.

Tuntevat persoonallisuudet painottivat opiskelumenestyksessään parempia keskiarvoja kuin ajattelevat, kun taas ajattelevat suhteessa tunteviin painottivat useampia opintoviikkoja. Tämä

TAULUKKO 4. Preferenssiparien vertailu aktiivisuudessa ja opintomenestyksessä.

Merkitsevyys: * = 10 % taso, ** = 5% taso, *** = 1% taso

Negatiivinen luku tarkoittaa että alempi preferenssi on vastannut arvoiltaan enemmän kuin ylempi. Esimerkiksi kys. 6. Introvertti > Ekstravertti.

Nro.	Kysymys / väittämä	Ekstravertti/ Introvertti		Tosiasiallinen/ Intuitiivinen		Ajatteleva/ Tunteva		Järjestelmällinen/ Spontaani	
		T-arvo	Merkitsevyys	T-arvo	Merkitsevyys	T-arvo	Merkitsevyys	T-arvo	Merkitsevyys
Oma aktiivisuus									
1	Olen osallistunut aktiivisesti luennoille 2v.			2,457	**	-1,980	**	2,703	***
2	Olen osallistunut aktiivisesti luennoille 3v.							2,848	***
3	Olen osallistunut aktiivisesti kurssin edellyttämiin harjoituksiin / sovellustehtäviin 2v.					-2,205	**		
4	Opiskeluni painottuu tenttimiseen 2v			-1,917	*	2,646	***	-2,018	*
Opintomenestys									
5	Opintoviikot 1. vuoden jälkeen							2,964	***
6	Keskiarvo kaikista opinnoista 1 v. jälkeen	-3,008	***			-2,283	**	3,212	***
7	Opintoviikot 2. vuoden jälkeen			1,662	*	1,927	*	4,334	***
8	Keskiarvo kaikista opinnoista 2 v. jälkeen	-3,244	***			-2,570	***	2,881	***
9	Keskiarvo pääaineesta 2 v. jälkeen	-2,874	**					2,216	**
10	Opintoviikot 3. vuoden jälkeen					1,978	**	3,620	***
11	Keskiarvo kaikista opinnoista 3 v. jälkeen	-3,743	***					2,748	***
12	Keskiarvo pääaineesta 3 v. jälkeen	-1,735	*			-1,929	*	2,048	**

näky opiskeluaktiivisuudessakin, koska ajattelevat painottivat tenttimistä, kun taas tuntevat osallistuivat tunnollisemmin luennoille ja harjoituksiin. Ajattelevien painopisteenä on ehkä kerätä nopeasti määrätty opintoviikot ja valmistua, kun taas tuntevat painottavat myös oppimistaan ja arvosanoja. Tuntevat ovat ehkä tunnollisempia kuin ajattelevat, jolloin he kokevat, että heidän velvollisuutensa on saavuttaa tietty taso opintomenestyksessä. Ajattelevat ottavat asiat asioina, kun taas tuntevilla asiat ja ihmiset kytkeytyvät enemmän yhteen, jolloin hyvä arvosana opettajan ja opiskelijakollegojen silmissä on tärkeämpi arvo.

Introvertit erottuivat ekstraverteista opiskelijoista keskiarvojen suhteen. Opintoviikkomäärissä ja ekstraverti-introvertti preferensseillä ei ollut yhteyttä, mutta opintomenestys oli introverteilla parempi. Tämä kuvaa ehkä introverttien parempaa keskittymiskykyä ja syvällisyyttä, jolloin he pystyvät ja jaksavat paneutua perusteellisemmin opintosuorituksiin. Myös tenttipainotteisuus opinnoissa suosii introvertteja. Ekstravertit ovat usein kiinnostuneita laiveammin asioista, jolloin he keskittyvät pintapuolisesti useihin asioihin sen sijaan, että ottaisivat syvällisesti selvää opintojaksoista.

Näistä tuloksista voidaan päätellä, että erityisesti introvertit ja järjestelmälliset ihmiset ovat ahkerampia opiskelijoita opintoviikkojen ja -menestyksen osalta. Tämä tukee osittain aiempia tutkimuksia, joiden perusteella introvertit, intuitiiviset ja järjestelmälliset ovat suoritusten määrän ja nopeuden osalta menestyksekkäämpiä opiskelijoita kuin ekstarvertit, tosiasialliset ja spontaanit (Myers & McCaulley, 1990). Yksiselitteisesti ei voida kuitenkaan sanoa, että introvertit ja järjestelmälliset ovat parempia opiskelijoita, vaan tulokset voivat viitata siihen, että heidän oppimiselleen tämän tyyppinen järjestelmä sopii paremmin. Olisikin syytä miettiä opiskelujärjestelmän laatimista siten, että kaikille persoonallisuuspreferensseille olisi nykyistä paremmin tarjolla heitä motivoivia oppimistapahtumia ja -tapoja. Tiimi-, case- ja osallistavammat oppimismenetelmät ovat todennäköisesti sopivampia ekstraverteille ja spontaaneille opiskelijoille. Ekstravertit haluvat olla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten kanssa, ja spontaanit oppivat parhaiten toiminnan ja tekemisen kautta. Luovuuden hyödyntäminen on erityisesti intuitiivisille ja spontaaneille tärkeää. Yrittäjissä on enemmän spontaaneja kuin järjestelmällisiä tyyppisiä, jolloin oppimismenetelmien soveltuvuus tuleville potentiaalisille yrittäjille olisi ensiarvoisen tärkeää. Erityisesti, jos halutaan yliopisto-opintoja suunnata sopivammiksi persoonallisuudeltaan yrittäjäsuuntautuneille opiskelijoille akateemisen yrittäjyyden lisäämiseksi, tulisi opetusmenetelmiin ja -järjestelyihin kiinnittää uudenlaista huomioita.

Tieto persoonallisuudesta ja sen yhteydestä oppimiseen voi edesauttaa myös opiskelijoita itseään. Opiskelijoiden stressi ja masennus voivat helpottaa, kun tietää ja ottaa huomioon oman persoonallisuustyyppinsä. Esimerkiksi tentteihin lukeminen saattaa olla raskasta tai ahdistavaa toisille johtuen taipumuksesta oppia paremmin muilla menetelmillä, ja tämän tiedon pelkkä ymmärtäminen saattaa helpottaa tätä opiskeluahdistusta. Persoonallisuuden yhteys opintojen

viivästyminen tai graduprosessin kokemiseen olisivat mielenkiintoisia lisätutkimuksia aiheesta. Hyvillä arvosanoilla kurseista kun ei välttämättä ole tekemistä graduprosessin tai graduarvosanojen kanssa. ■

LÄHTEET

- BORG, M.O. & SHAPIRO, S.L.** 1996. Personality type and student performance in principles of economics. *Journal of Economic Education*, 27 (1), 3–26.
- FILBECK, G. & SMITH, L.L.** 1996. Learning styles, teaching strategies, and predictions of success for students in corporate finance. *Financial Practice & Education*, 6 (1), 74–86.
- HONKONEN, M. & ROUTAMAA, V.** 1996. Personality types and occupational expectations: Finnish graduates' vocational hopes related to Holland's occupational groups. *Proceedings of the Psychological Type and Culture East and West*, January, Hawaii.
- JÄRLSTRÖM, M.** 2000. Personality preferences and career expectations of Finnish business students. *Career Development International*, 5(3), 144–154.
- JÄRLSTRÖM, M.** 2002. Organizational employment versus entrepreneurship: The personality approach to business students' career aspirations. *Journal of Business & Entrepreneurship*, 14/1, 103–123.
- LAWRENCE, G.** 1997. Looking at type and learning styles. Palo Alto, CA: Consulting Psychologists Press.
- MYERS, I. & MCCAULLEY, M.** 1990. *Manual: A Guide to the Development and Use of the Myers-Briggs Type Indicator*, 7. painos, Palo Alto, CA: Consulting Psychologists Press.
- MYERS, I., MCCAULLEY, M., QUENK, N. L. & HAMMER, A. L.** 1998. *Manual: A Guide to the Development and Use of the Myers-Briggs Type Indicator*, 3. painos, Palo Alto, CA: Consulting Psychologists Press.
- ROWE, F.A. & WATERS, M.L.** 1992. Can personality-type instruments profile majors in management programs. *Journal of Education for Business*, 68 (1), 10–15.
- ZIEGERT, A.L.** 2000. The role of personality temperament and student learning in principles of economics: further evidence. *Journal of Economic Education*, 31 (4), 307–323.
- WYND, W. R. & BOZMAN, C.S.** 1996. Student learning style: A segmentation strategy for higher education. *Journal of Education for Business*, 71 (4), 232–236.